



งดใช้ถุงพลาสติกหิ้วประเภทใช้ครั้งเดียวทิ้ง... ตันธุรกิจถุงหิ้วที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมปี 63 กว่า 400 ล้านใบ

CURRENT ISSUE

ปีที่ 26 ฉบับที่ 3078

วันที่ 31 มกราคม 2563

▶ ประเด็นสำคัญ

- ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นมา ได้เริ่มมีการงดใช้ถุงพลาสติกหิ้วประเภทใช้ครั้งเดียวทิ้ง (Single-use plastic bag) ภายใต้กรอบการดำเนินงานของแผนจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561 – 2573 โดยกรมควบคุมมลพิษ เบื้องต้น ศูนย์วิจัยกสิกรไทยคาดว่า จะทำให้ปริมาณถุงพลาสติกหิ้วดังกล่าวลดลงอย่างมีนัยสำคัญ กระทั่งต่อห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมถุงพลาสติก และเกิดโอกาสของธุรกิจสินค้าทดแทน
- ที่ผ่านมา ปริมาณการใช้ถุงพลาสติกหิ้วประเภทดังกล่าวเกิดขึ้นราว 45,000 ล้านใบ/ปี ศูนย์วิจัยกสิกรไทยประเมินว่า ในระยะแรกถุงพลาสติกจะลดลงอย่างน้อยราวร้อยละ 29 หรือประมาณ 13,000 ล้านใบ จากแหล่งห้างสรรพสินค้าและร้านสะดวกซื้อรายใหญ่ ตลาดสดหัวเมืองและร้านขายของชำบางพื้นที่ และปริมาณจะลดลงได้ถึงอย่างน้อยร้อยละ 64 หรือ 29,000 ล้านใบ ภายในปี 2565 จากความร่วมมือจากกลุ่มตลาดสด เอกชน แผงลอย และร้านขายของชำที่ขยายเป็นวงกว้างมากขึ้น
- การลดลงของปริมาณถุงพลาสติกดังกล่าวได้กระทบถึงผู้ประกอบการในห่วงโซ่อุปทานทั้งรายใหญ่และ SMEs ที่ต้องเผชิญกับความท้าทาย อย่างไรก็ตาม การที่ถุงเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความจำเป็นในชีวิตประจำวันของผู้บริโภค ศูนย์วิจัยกสิกรไทยประเมินว่า ในปี 2563 ภาพรวมของผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการลดใช้ถุงพลาสติกประเภทใช้ครั้งเดียวทิ้งยังคงเป็นบวกราว 2,191 ล้านบาท เนื่องจากเกิดโอกาสทางธุรกิจสำหรับทดแทน โดยเฉพาะถุงพลาสติกชนิดหนา ถุงผ้าพลาสติก และถุงผ้า ที่จะมีความต้องการราว 410 ล้านใบ คิดเป็นมูลค่าประมาณ 4,630 ล้านบาท

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นมา เริ่มมีการประกาศงดใช้ถุงพลาสติกหิ้วประเภทใช้ครั้งเดียวทิ้ง (Single-use plastic bag)¹ จากความร่วมมือของภาคเอกชนรายใหญ่อย่างห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต ไปจนถึงร้านสะดวกซื้อ เพื่อจุดประสงค์ในการรักษาสิ่งแวดล้อม และคาดว่าในอนาคตการงดใช้ถุงดังกล่าวจะขยายตัวเป็นวงกว้างขึ้นเรื่อยๆ จากความร่วมมือของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น ตลาดสด แผงลอย และร้านขายของชำ โดยการดำเนินงานภายใต้แผนจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561 – 2573 ที่จัดทำโดยกรมควบคุมมลพิษ

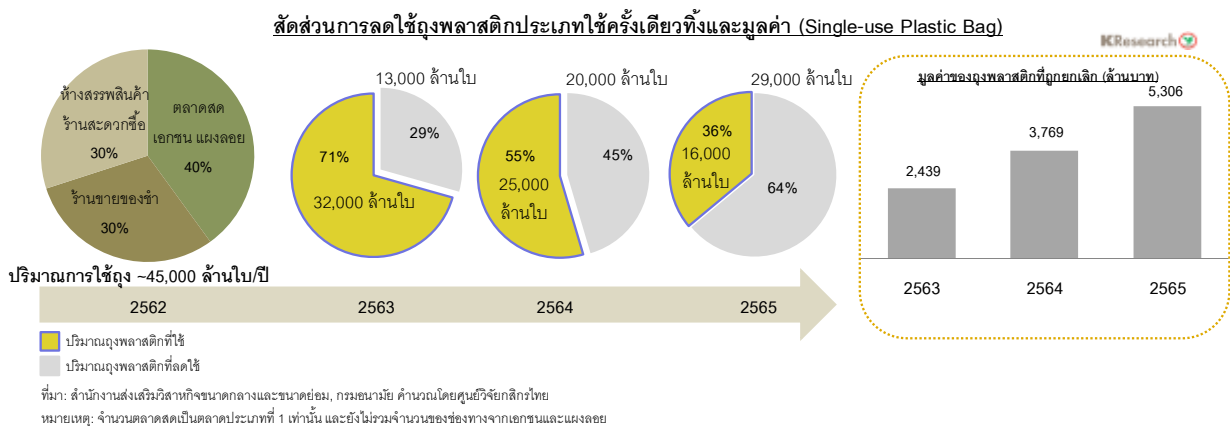
ทั้งนี้ การขับเคลื่อนดังกล่าวย่อมทำให้ความต้องการของถุงพลาสติกประเภทใช้ครั้งเดียวทิ้งลดลงอย่างมีนัยสำคัญและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในห่วงโซ่อุปทาน แต่ในขณะเดียวกันกลับสร้างโอกาสทางธุรกิจให้กับถุงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมที่จากเดิมยังมีตลาดค่อนข้างจำกัดเพื่อใช้ทดแทนถุงพลาสติกประเภทดังกล่าว อาทิ ถุงผ้า ถุงกระดาษ หรือถุงพลาสติกชนิดหนา ดังนี้

¹ ถุงพลาสติกประเภทใช้ครั้งเดียวทิ้ง (Single-use plastics) หมายถึง ถุงที่มีความหนาน้อยกว่า 36 ไมครอน ยกเว้น ถุงร้อน พลาสติกหุ้มอาหาร และถุงประเภทที่สามารถใช้ซ้ำได้

ปัจจัยกดดันด้านสิ่งแวดล้อมเร่งถุงพลาสติกหูหิ้วประเภทใช้ครั้งเดียวทิ้งลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

จากการคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวในการจัดการกับต้นตอของปัญหาขยะพลาสติกจากผลิตภัณฑ์พลาสติกประเภทใช้ครั้งเดียวทิ้งที่มีอายุการใช้งานสั้น และเมื่อกลายเป็นขยะจะสามารถจัดการได้ยากและเกิดปัญหาในด้านสิ่งแวดล้อมตามมาอย่าง ถุงพลาสติกหูหิ้ว ทั้งนี้ ที่ผ่านมามีได้เริ่มเกิดการเคลื่อนไหวการดำเนินงานภายใต้แผนจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561 – 2573 เพื่อลดขยะพลาสติกดังกล่าวที่มีแหล่งที่มาจาก 3 แหล่งหลัก คือ 1.) กลุ่มห้างสรรพสินค้าและร้านสะดวกซื้อ 2.) ร้านขายของชำ 3.) ตลาดสด เอกชน และแผงลอย ซึ่งภายใต้กรอบการดำเนินงานของแผนดังกล่าว เป็นผลให้กลุ่มห้างสรรพสินค้าและร้านสะดวกซื้อรายใหญ่ให้ความร่วมมือในการรณรงค์ถุงพลาสติกประเภทใช้ครั้งเดียวทิ้งและจะมีผลให้ปริมาณขยะถุงพลาสติกประเภทดังกล่าวลดลงราว 1 ใน 3 ของปริมาณการใช้ถุงพลาสติกประเภทใช้ครั้งเดียวทิ้งเฉลี่ยต่อปี ส่วนที่เหลืออีก 2 ใน 3 นั้นจะดำเนินการในระยะถัดไปจากกลุ่มตลาดสด ร้านขายของชำ และอื่นๆ ซึ่งหากการดำเนินงานเป็นไปตามแผนงานคาดว่าจะสามารถลดการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วประเภทใช้ครั้งเดียวทิ้งในทุกช่องทางภายในปี 2565

จากปริมาณการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วเฉลี่ยปีละ 45,000 ล้านใบ² ที่ผ่านมามี **ศูนย์วิจัยกสิกรไทยประเมินว่า** เมื่อได้ดำเนินการตามแผนรณรงค์จะทำให้ในปี 2563 ถุงพลาสติกดังกล่าวมีปริมาณลดลงราวร้อยละ 29 ของค่าเฉลี่ยการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วของคนไทย คิดเป็นประมาณ 13,000 ล้านใบ มูลค่าประมาณ 2,400 ล้านบาท ซึ่งในอนาคตที่มีการขยายความร่วมมือไปในกลุ่มตลาดสดและร้านขายของชำเพิ่มขึ้นจะเป็นผลให้เมื่อสิ้นสุดปี 2565 ปริมาณการใช้ถุงพลาสติกดังกล่าวลดลงไปอย่างน้อยประมาณร้อยละ 64 ของค่าเฉลี่ยการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วของคนไทย คิดเป็นจำนวนราว 29,000 ล้านใบ หรือมูลค่าประมาณ 5,300 ล้านบาท ดังนั้น จากการคาดการณ์จะเห็นได้ว่าการแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมจากขยะถุงพลาสติกหูหิ้วประเภทใช้ครั้งเดียวทิ้งนั้นมีแนวโน้มที่จะแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้ว่าจะมีเพียงร้านค้าปลีกขนาดเล็กบางส่วนและผู้บริโภคบางรายที่ต้องอาศัยระยะเวลาในการปรับตัว เนื่องจากถุงพลาสติกยังสามารถตอบโจทย์พฤติกรรมของผู้บริโภค ประกอบกับสินค้าบางประเภทยังมีความจำเป็นต้องใช้ นอกจากนี้จะสามารถหาบรรจุภัณฑ์ใหม่เข้ามาทดแทน



กล่าวได้ว่า ในขณะที่ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมจากขยะพลาสติกเริ่มบรรเทา แต่ในอีกมุมหนึ่งกลับส่งผลให้ความต้องการถุงพลาสติกหูหิ้วลดลงจนนำไปสู่ผลกระทบในห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมผลิตถุงพลาสติกหูหิ้วเป็นวงกว้าง เนื่องจากที่ผ่านมามีถุงพลาสติกหูหิ้วที่เติบโตขึ้นจากการเป็นบรรจุภัณฑ์ที่ตอบ

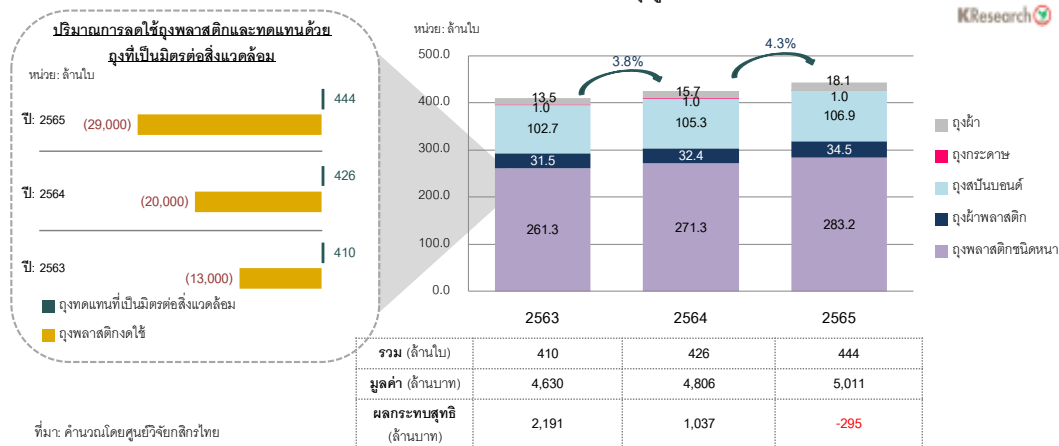
² กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทษภัยและสร้างความสะดอกสบายให้แก่ผู้บริโภค จึงทำให้ธุรกิจในช่วงโซ่อุปทานถุงพลาสติกดังกล่าวได้ขยายตัวขึ้นตามความต้องการของตลาด แม้จะเป็นอุตสาหกรรมการผลิตที่มีมูลค่าการผลิตรวมและส่วนต่างกำไร (Profit margin) ค่อนข้างต่ำจากภาวะการแข่งขันที่ค่อนข้างสูงก็ตาม **ศูนย์วิจัยกิจการไทยมองว่า** จากสถานการณ์ข้างต้น ทั้งผู้ประกอบการผลิตถุงพลาสติกหิ้ว SMEs ที่มีสัดส่วนเกือบร้อยละ 80 และผู้ประกอบการรายใหญ่นั้นย่อมต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่จากยอดการผลิตที่ลดลงและสถานการณ์การแข่งขันที่ทวีรุนแรงมากขึ้นในระยะข้างหน้า ยิ่งไปกว่านั้น สถานการณ์อาจส่งผลกระทบมากหากเกิดขึ้นกับผู้ประกอบการ SMEs ที่ส่วนใหญ่จะมีข้อจำกัดทั้งการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและฐานลูกค้าที่จำกัด ซึ่งภาครัฐควรมีส่วนในการออกมาตรการสนับสนุนเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถปรับตัวได้โดยเฉพาะกลุ่ม SMEs ไม่ว่าจะเป็นด้านเงินทุน การตลาด หรือเทคโนโลยี

โอกาสทางธุรกิจของถุงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมยังเผชิญกับข้อจำกัดในระยะข้างหน้า

ภายใต้สถานการณ์ที่สังคมไทยตื่นตัวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมจนนำไปสู่การรณรงค์ใช้ถุงพลาสติกประเภทใช้ครั้งเดียวทิ้งอย่างจริงจัง จึงเกิดโอกาสทางธุรกิจให้กับสินค้าทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในหลายรูปแบบ เช่น ถุงผ้า ถุงกระดาษ และถุงพลาสติกชนิดหนา (ใช้ซ้ำได้) เป็นต้น จากคุณสมบัติเฉพาะของถุงพลาสติกหิ้วที่ช่วยอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันของผู้บริโภค ดังนั้น เมื่อเกิดการงดใช้ถุงพลาสติกแล้วผู้บริโภคก็ไม่ได้ต้องหาสิ่งทดแทนอื่นที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกัน แต่มีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่ง**ศูนย์วิจัยกิจการไทย**คาดว่า ในปี 2563 จะมีความต้องการถุงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถใช้จ่ายได้ราว 410 ล้านใบ³ คิดเป็นมูลค่าประมาณ 4,630 ล้านบาท และเป็นผลให้ภาพรวมของผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการลดลงของการใช้ถุงพลาสติกประเภทใช้ครั้งเดียวทิ้งยังคงเป็นบวกเกือบ 2,191 ล้านบาท กล่าวได้ว่า การที่ภาพรวมของตลาดดังกล่าวยังมีผลเป็นบวกในระยะเริ่มต้นเนื่องจากเป็นปีแรกที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างจริงจัง จึงเกิดแรงกระตุ้นของการเร่งซื้อถุงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมจากผู้บริโภค ประกอบกับมูลค่าของถุงทดแทนที่สูงกว่าถุงพลาสติกที่ถูกงดใช้ อย่างไรก็ตาม ในปี 2565 ภาพรวมทางเศรษฐกิจของตลาดถุงหิ้วเริ่มมีมูลค่าเป็นลบราว 295 ล้านบาท จากปัจจัยด้านคุณสมบัติของถุงทดแทนที่มีอายุการใช้งานที่นานจึงมีความถดถอยในการซื้อซ้ำลดลง ทั้งนี้ แม้ว่าผลสุทธิของตลาดถุงหิ้วจะติดลบในระยะข้างหน้า แต่ประเด็นเรื่องความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมที่ได้นั้นไม่อาจประเมินเป็นมูลค่าได้

สัดส่วนความต้องการถุงหิ้วที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมจำแนกตามประเภท



³ คำนวณโดยศูนย์วิจัยกิจการไทย โดยอ้างอิงข้อมูลจากงานวิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพและนิค้าโพล์ ที่พบว่า ผู้บริโภคใช้ถุงพลาสติกหิ้วเฉลี่ยวันละ 8 ใบ/คน และหากต้องงดใช้ถุงพลาสติกทดแทนผู้บริโภคจะมีถุงเฉลี่ยคนละ 3 ใบ โดยปัจจุบันเกือบร้อยละ 80 ผู้บริโภคเริ่มมีพฤติกรรมพกถุงที่สามารถใช้ซ้ำได้ในการซื้อสินค้า

หากพิจารณาถึงภาพรวมของตลาดถุงทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ศูนย์วิจัยกสิกรไทยคาดว่า ทิศทางในระยะข้างหน้าจะมีอัตราการขยายตัวเล็กน้อยราวร้อยละ 3.8 และ 4.3 ในปี 2564 และ 2565 ตามลำดับ ซึ่งอาจเป็นผลให้ผู้ที่เข้าไปในห่วงโซ่อุปทานธุรกิจดังกล่าวต้องเผชิญกับข้อจำกัด การที่อัตราการขยายตัวของถุงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมค่อนข้างต่ำเกิดจากผลของประเด็นเรื่องของอายุการใช้งานของถุงที่ยาวนานขึ้นมากกว่า 5 ปี ผนวกกับการขยายตัวของมาตรการงดใช้ถุงในระยะถัดไปที่ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในร้านค้าขนาดเล็กและตั้งอยู่ในเขตเมืองรองที่มีปริมาณความต้องการสูงไม่เท่าหัวเมือง และอัตราการขยายตัวยังต้องเผชิญกับข้อจำกัดของการทดแทนทั้งจากพฤติกรรมของผู้บริโภค ประเภทสินค้าที่ซื้อ และบรรจุภัณฑ์ของสินค้าที่ไม่มีมิติชัดเจน ผักสดที่ไม่มีบรรจุภัณฑ์ ซึ่งไม่เอื้อต่อการใช้ถุงทดแทนโดยเฉพาะถุงที่ผลิตจากผ้าหรือกระดาษ

ทั้งนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองว่า ถุงทดแทนที่สามารถตอบโจทย์ผู้บริโภคได้ในระยะยาวอย่างถุงพลาสติกชีวภาพ (Biodegradable plastic Bag) ยังไม่ใช่ทางเลือกที่เหมาะสม จากจุดอ่อนหลายประการ อาทิ ขนาดตลาดที่จำกัด ราคาผลิตภัณฑ์ที่ค่อนข้างสูง และระยะเวลาการเก็บรักษาสั้น ดังนั้น ถุงที่สามารถตอบโจทย์ผู้บริโภคได้ในปัจจุบัน คือ ถุงพลาสติกชนิดหนา ถุงผ้าพลาสติก⁴ ถุงสับบอนด์ ถุงกระดาษ และถุงผ้า ซึ่งศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองว่า โอกาสทางธุรกิจในการปรับตัวของผู้ประกอบการผลิตถุงพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้งคือ ถุงผ้าพลาสติกและถุงพลาสติกชนิดหนา ตามลำดับ โดยความต้องการของถุงพลาสติกชนิดหนาเกิดขึ้นจากพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ยังไม่คุ้นชินกับการพกถุงผ้าในช่วงแรกโดยเฉพาะในห้างสรรพสินค้าและร้านสะดวกซื้อรายใหญ่ที่มีฐานลูกค้าจำนวนมากเช่นเดียวกับถุงสับบอนด์ แต่ข้อจำกัดในประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมที่ยังเป็นข้อถกเถียงในเรื่องการย่อยสลายเป็นไมโครพลาสติกได้ทำให้ถุงสับบอนด์อาจมีโอกาสด้านธุรกิจเพียงชั่วคราว ในขณะที่ถุงผ้าพลาสติกนั้นคาดว่าจะได้รับความนิยมอย่างมากจากราคาที่ไม่สูงมากและยังมีแนวโน้มที่จะขยายตัวขึ้นจากความต้องการในระยะที่ผู้บริโภคปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการพกถุงได้

สำหรับตลาดถุงผ้าและถุงกระดาษนั้นมองว่า น่าจะเป็นโอกาสสำหรับผู้ที่ยอยู่นอกอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติกมากกว่า แม้ว่าตลาดของทั้งถุงผ้าและถุงกระดาษจะมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นจากการงดใช้ถุงพลาสติกดังกล่าวก็ตาม แต่ทั้งปัจจัยเรื่องความคงทนของถุงผ้าที่ทำให้อัตราซื้อซ้ำต่ำ และข้อจำกัดด้านความคงทนของถุงกระดาษจึงทำให้ในระยะถัดไปอัตราการเติบโตจะค่อยๆ ชะลอลงเมื่อเทียบกับปีที่เริ่มงดใช้

ดังนั้น ในระยะข้างหน้า เมื่อผู้บริโภคสามารถปรับตัวได้มากขึ้นย่อมเป็นผลให้การขยายตัวของถุงพลาสติกชนิดหนาชะลอลงและทดแทนด้วยถุงผ้าพลาสติกและถุงผ้าที่ผู้บริโภคได้เริ่มซื้อไว้ตั้งแต่เริ่มการรณรงค์ในระยะแรก ซึ่งเป็นตลาดที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง

โดยสรุป แนวทางการปรับตัวของผู้ประกอบการถุงพลาสติกใช้แล้วทิ้งจากปัจจัยกดดันด้านต่างๆ อย่างแผนหรือมาตรการทางกฎหมาย รวมไปถึงกระแสเทรนด์ใหม่ของสังคม มีดังนี้

- ✓ ผู้ประกอบการบางรายอาจพิจารณาในการปรับชนิดสินค้าไปผลิตถุงพลาสติกประเภทอื่นๆ ที่ยังมีความต้องการและสามารถใช้เครื่องจักรเดิมได้ เช่น การผลิตถุงชยะ หรือถุงร้อน เป็นต้น
- ✓ การปรับแนวทางการดำเนินธุรกิจโดยหันไปผลิตสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและคาดว่าเป็นที่ความต้องการของตลาดในอนาคต เช่น ถุงผ้าพลาสติก ถุงกระดาษ หรือถุงผ้า เป็นต้น

⁴ ถุงผ้าพลาสติก คือ ถุงผ้าที่ผลิตจากเส้นใยพลาสติก เช่น โพลีเอทิลีน

✓ ผู้ประกอบการที่มีความพร้อมอาจจะพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเพื่อปรับปรุงคุณภาพของงูให้มีคุณภาพสูงขึ้นและตรงกับความต้องการของตลาดต่างประเทศ อาทิ ประเทศออสเตรเลียที่ให้ความสำคัญกับคุณภาพมากกว่าราคา

✓ การปรับแนวทางการผลิตไปยังผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติกอื่นที่มีความคงทน มีอายุการใช้งานยาวนาน เช่น เครื่องใช้ในครัวเรือน อุปกรณ์สำหรับเครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์สำนักงาน เป็นต้น ซึ่งผู้ประกอบการรายใหญ่ที่มีความพร้อมด้านเงินทุน องค์ความรู้จากการร่วมทุนกับต่างประเทศ อาทิ จะปรับขยายการผลิตไปยังสินค้าที่มีมูลค่าสูงและเป็นที่ต้องการของตลาด เช่น ชิ้นส่วนรถยนต์ อุปกรณ์ทางการแพทย์ เป็นต้น

อนึ่ง การศึกษาและติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์การใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติกอย่างใกล้ชิดในระยะต่อไปยังมีความสำคัญ ทั้งนี้ ทิศทางการลดใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติกนั้นยังขยายไปยังผลิตภัณฑ์ประเภทอื่นๆ ในระยะข้างหน้าอย่างต่อเนื่องภายใต้แผนจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561 – 2573 ที่แบ่งเป็น 2 เป้าหมายย่อย ดังนี้

เป้าหมายแรก การลดและเลิกใช้พลาสติกเป้าหมาย เช่น พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (Cap Seal) กล่องโฟมบรรจุอาหาร และหลอดพลาสติก ด้วยการใช่วัสดุทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม **เป้าหมายที่สอง** ภายในปี 2570 ได้กำหนดเป้าหมายให้นำขยะพลาสติกเป้าหมายอย่าง ขยะผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์พลาสติก กลับมาใช้ประโยชน์ทั้งหมด 100% ซึ่งรวมไปถึงการใช่วัสดุทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม การเตรียมการล่วงหน้าโดยการศึกษาด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือการต่อยอดผลิตภัณฑ์จากวัสดุในท้องถิ่น เช่น หลอดกระดาษ หลอดไม้ไผ่ หรือ กล่องบรรจุอาหารจากชานอ้อย นั้นอาจเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญ

กล่าวโดยสรุป จากการรณรงค์ใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้งภายใต้แผนจัดการขยะพลาสติกนั้นได้เป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้ปริมาณการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งลดลงอย่างมีนัยสำคัญและคาดว่าในระยะยาวจะมีการใช้งานไม่มากนัก โดยปัจจัยที่สำคัญต่อระยะเวลาที่ใช้ในการลดปริมาณถุงพลาสติกประเภทดังกล่าวขึ้นขึ้นอยู่กับกฎหมายและมาตรการที่บังคับใช้ ทั้งนี้ แม้ว่าการดำเนินการเบื้องต้นประเมินได้ว่าจะเป็นการแก้ปัญหาขยะพลาสติกอย่างมีประสิทธิภาพ แต่กลับพบว่าในอีกมุมหนึ่งได้ส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานการผลิตอย่างมีนัยสำคัญที่ทำให้ผู้ประกอบการบางรายอาจไม่สามารถรับมือได้ อย่างไรก็ตาม ในขณะเดียวกันกลับเป็นการสร้างโอกาสทางธุรกิจให้กับสินค้าทดแทนที่มีคุณสมบัติเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แม้ว่าในระยะยาวโอกาสทางธุรกิจอาจจะเริ่มลดลงเป็นลำดับเมื่อผู้บริโภคเริ่มปรับพฤติกรรมมาพกถุงเป็นปกติ

ในภาพเดียวกันนี้ ทำให้คาดการณ์ได้ว่าต่อไปในอนาคตไม่เพียงแต่สินค้าอย่างถุงพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้งเท่านั้นที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในห่วงโซ่อุปทาน แต่สินค้าประเภทอื่นอย่าง หลอด แก้วพลาสติก หรือกล่องโฟมบรรจุอาหารนั้นก็กำลังจะเกิดการเปลี่ยนแปลงเช่นกัน ดังนั้น **ศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองว่า** ทั้งผู้บริโภคและผู้ประกอบการในห่วงโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่อยู่ในแผนฯ หรือสินค้าที่ทำลายสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ต้องตื่นตัวเพื่อเตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและพิจารณาแผนการดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้นเพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้อย่างราบรื่น

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ตั้งใจให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสียหายทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบผู้ใช้นี้หรือบุคคลใดในความเสียหายโดยจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็น หรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น

